

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUNN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 21.

Fredagen den 24 maj 1889.

2:dra årg.

<p>Byrå: Klarbergsgatan 54, en tr. Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10-11. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Infaller helgdag på fredagen, ut- gifves tidningen näst föreg. eller nästfölj. söckendag.</p>	<p>Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens bufvudkontor, i boklådorna samt å tidningskontoren</p>
--	--	--	---	--

Helene Munktell.

Sår man i Höijers musiklexikon upp namnet Munktell, finner man, att det är nedärfda anlag, som göra sig gällande hos den tonsättarinnan, hvars bild vi just för tillfället trott skulle intressera Iduns älskvärda läsarinor. Fröken H. Munktell är nämligen den första svenska kvinna, som komponerat för teatern, och hennes förstlingsarbete, opera-comiquen »I Firenze», skall just i dagarne gå öfver Stora operans tiljor.

Hennes far, brukspatron Henrik Munktell, var utan gensägelse ett musikaliskt geni. Jenny Lind yttrade en gång, då hon hörde honom spela: »Ett sådant anslag på pianot har jag aldrig förr hört.» Hans musikaliska minne var någonting alldeles ovanligt: han kunde utan noter på pianot på ett glänsande sätt återgifva många af Mozarts och Haydns violquartetter. Och hans improvisationer väckte stort uppseende i Tysklands förnämsta konstnärskretsar, der han kom i intim beröring med de utmärktaste tyska musici, bland andra Spohr, med hvilken han slöt ett varmt vänskapsförbund.

Det är från fadern Helene Munktell ärfvt sin

musikaliska begåfning, en begåfning, som sedermera vuxit ut under lyckliga förhållanden och erhållit stöd af skickliga lärare. Fadern dog redan 1861 i Falun, men fröken Munktells mor, ett i hög grad begåfvadt fruntimmer, uppehöll — om vi så

få uttrycka oss — familjens musikaliska traditioner.

I sitt hem — om vintrarne i hufvudstaden, om somrarne på sin egendom Grycksbo, en bland Dalarnes vackraste egendom, och hvarifrån det bekanta Grycksbopapperet stammar — samlade hon omkring sig en liten utvald stab af musici, kompositörer och lyriska artister. Norman var en ofta och naturligtvis gerna sedd gäst i huset, och på de magnifika soaréer, fru Munktell om vintrarne gaf för gräddan af societeten, kunde man alltid vara viss på, att till programmet också hörde en liten konsertafdelning, utförd af några af operans mest fridade artister. Men fru Munktell åtnöjde sig icke med att endast njuta af sången och låta konstnärerna ge glans och lif åt festerna; hon understödde äfven frikostigt många af tonkonstens unga adepter, och mer än ett bekant och nu lysande namn har nog att tacka fru Augusta Munktell för att de första stegen på den törnströdda banan icke blefvo så tunga.

I denna finbildade och konstnärliga omgifning växte nu Helene Munktell upp; hennes sinne för musiken utbildades ytterligare genom umgänget med verkliga ar-

tister, och hon var lycklig nog att kunna underställa sina första försök erfarna och vänligt stämde konstdomares pröfning.

Hennes förste lärare voro Ludvig Norman och Josef Dente. I Paris, der hon sammanlagdt vistats flere år, studerade hon under den berömda Benjamin Godards ledning, och denne har om hennes kompositioner lemnat de mest smickrande omdömen.

Fröken Munktells kompositioner — bland hvilka främst står en suite för orkester — utmärka sig äfven för mycken melodirikedom, fin känsla och en lätt och flytande form. Bland hennes sånger nämna vi i främsta rummet »Sof» och »Sorrento», med framgång sjungna både här hemma och i utlandet. Om en annan sång, »Melodie», utförd i Paris på en af Amalia Riégos konserter, gifven i den kände bataljmålaren Berne-Bellecours kolossala atelier, skref Post- och Inrikes-tidningars pariskorrespondent i numret af den 23 maj 1885: »Ett särskildt nöje var att höra fröken Öhrström sjunga en högst intagande komposition »Melodie» af fröken H. Munktell.»

Som sagdt, både här hemma och utomlands har hennes begåfning som tonsättarinna vunnit stort erkännande, framkallat mycken sympati, och vi instämma gerna i Théodore Lacks en gång om henne fälda yttrande: »Ce n'est pas une femme qui compose, c'est un compositeur!» — »det är inte en qvinna, som skrifver musik, det är en kompositör!» Och detta var antagligen det högsta beröm, den spirituelle fransmannen trodde sig kunna ge.

* * *

Fröken H. Munktell är född den 24 november 1852 — således ännu med hela framtiden för sig, och en vacker framtid, det tro vi oss kunna spå. Hennes anlag äro så utpräglade, hennes uppfattning så fin, att om hennes energi går hand i hand med talangen, vi helt säkert någon teater-afton i kommande år skola få helsa henne som en operakomponist af rang. Den Munktellska släkten har då med trenne namn skrivit in sig i vår konsthistoria: *Henrik Munktell*, fadern, *Emma Sparre* (den bekanta målarinnan) och *Helene Munktell*, döttrarna. Och det är minsann vackert så!

I dagens nummer hafva vi tillika nöjet få meddela en originalkomposition af den begåfvade tonsättarinnan. Vi äro öfvertygade om, att detta skall bereda många af våra läsarinor ett nöje, på samma gång det bidrager till omvexling i tidningens innehåll.

Viola Tricolor.

När fjärdarnes is har flyktat
och träden ha gått i knopp
och vindarne vårligt spela
kring sippor, som vaknat opp,

då mins jag den gröna gatan
med kantning af dikegren
och vänliga, låga trähus,
begjutna af solens sken.

Dit stämde vi lustigt möte
i frihet från skolbänksträng,
här brydde oss inga lexor,
här gjordes ej tiden lång.

Kom bonden från handelstorget,
han vänligt emot oss tog
och gerna i halmströdd skrin
den sorlande hopen tog.

Han flitigt med piskan smälde,
och stolta vi åkte fram
till målet, den hvälfdla porten,
som ledde till Zinkensdam.

Här spridde sig nu vår skara
kring backarne under skratt.
Hvart grönskande strå, som spirat
i våren, oss blef en skatt.

Head fröjd, att på fria stigar
få taga ur jordens famn
de nyfödda, späda växtbarn
med enkla och kända namn!

Men plötsligt ett rop af jubel
den skingrade hopen när;
man funnit i bergens skrefvor
en viola tricolor.

Som lärjungar nu vi sitta
i vaken och stillsam rad
och lyss till den gamla sagan,
som täljes af blommans blad.

På styfmodern djupt vi harmas,
som tronar på stolar teå
och låter de egna barnen
förtränga de styfbarn små.

Till staden vi vända åter
med gamman och muntra språng.
Men hjertat en vårbrodd döljer
af harm mot förtryck och teång. —

Från lexor och lek vi vuxit
och kommit i verlden ut,
der stundom i lifvets skola
vi mötas en kort minut.

Ej mer vi kamratlikt blicka;
vi le mot hvarann, men stelt,
och ej som i barndomsåren
förstå vi hvar andra helt.

Head är det, som vållar kylan?
Männ' olika tankar blott
om värdet af prakt och höghet,
om människors skilda lott?

Ack, violan i sin knoppning,
den blott som ett minne står
af känslor, som oss förenat
en gång kring en tricolor.

Amalia Fahlstedt.

Ytligheter och ytterligheter.

Man torde i allmänhet icke hafva gjort sig reda för, huru nära slägt dessa båda äro — ytterligheterna och ytligheten; man skulle till och med kanske vara böjd att alldeles förneka all slägtskap emellan dem och påstå, att just djupare anlagda naturer skulle vara mest böjda för att gå till ytterlighet uti all ting. Det synes stundom så, men männe det också verkligen är så?

Det torde ej kunna förnekas, att ytlighe-

tens tidehvarf — ty det finnes sådana — äro mest rika på öfverdrifter inom alla områden. Och det är ju också naturligt, att den, som blott ser till ytan, blott, så att säga, skummar gräddan af all ting, snart tröttnar, önskar ombyte, förkastar utan att pröfva och icke är nöjd, förrän han nått gränsen för nöjet och njutningen, och — öfverskridit den. Den ytlige ropar nemligen icke blott som den njutningslystne: »mer, mer!», utan också: »nytt, nytt!»

Historien visar oss också, att ytlighet och veklighet hos folk och samhällen medfört de vildaste excesser, den omätligaste öfverdrift, och att sedermera ingenting annat än det grymmaste blodsdop förmått borttvätta den smitta, som från ytan och ytligheten trängt ända in i nationens eller samhällets hjerta. Det bland Europas folk, som anses mest ytligt, är ju också det, som snarast går till ytterligheter.

Ytligheten går i civilisationens spår. Det vill säga, när denna blir till öfverförfining. Det är då ytligheten för spiran och regerar, så att det hela faller samman och förstöres i den grad, att endast af spillorna kan något godt komma fram. Vi märka det ej; vi veta ej af, huru dag för dag ytligheten tilltager. Mången gång få vi aldrig veta det, men dock torde det hända, att vi ibland vakna upp med förfäran och finna, att det vi dyrkat, det vi utan knot underordnat oss, det var blott ett tomt skal, ett lysande sodomsäpple, inuti fylldt af aska och orenlighet.

Och lika litet veta vi af, huru mycket vi bidraga till ytlighetens herravälde, eller huru starkt vår medfödda böjelse därför är. Jag vill icke säga, att ytligheten är störst hos kvinnorna — himlen må veta, att det finnes nog af ytliga män också — men jag fruktar, att den hos dem fostras som mest, och det är icke omöjligt, att den ofta från dem öfvergår till männen. Åtminstone påstår man detta — om med skäl vilja vi lemna oafgjordt. Visserligen var det ju så, att redan i paradiset qvinnan frestades af att kunskapens träd var »lustigt» att se på och frukten »ljuffig»; men det att frukten berömdes för att gifva förstånd synes hafva lika mycket frestat henne. Men i stället att tvista om den saken, borde vi må hända hellre söka utreda, i hvad mån och på hvad sätt vi fostra ytligheten, och hvad vi kunna göra för att omvända och bättra oss.

Det första missgreppet torde vara, att vi låta vårt omdöme allt för mycket påverkas af ytan. Detta är tillika, så att säga, kärnpunkten i det hela. Visserligen säga vi ofta: »ytan bedrager», »det kan bo mycket fult i fagert skinn» o. s. v. Men huru ofta handla vi i konsekvens härmed? Jag frågar bara.

Skulle vi, till en början, väl låta i så hög grad regera oss af modets och fåfångans nycker, om vi icke satte ytan högre än innehåll? Skulle männen fjäska kring en tanklös modedocka — ty det gören I, mina herrar — och skulle kvinnorna leende och tack samma låta sig omfamnas — ty det gören I, mina damer — af den elegantaste dansören och på samma gång ovärdigaste mannen — skulle sådant ske, om vi ej högre värderade en lysande yta än ett inre värde?

Skulle en man, som har andras penningar på sitt ansvar, tillgripa dem, om han icke, bedragen af ytan, trodde, att ett lysande lefnadssätt skulle gifva honom det värde, den samhällsställning, hvarefter han fikar?

Och männe icke det siden och sammet,

hvari så många kvinnor prunka, förtjusta öfver sin glänsande yta, männe det icke ofta köpes med familjefaderns vanheder eller olycka?

Det är denna uppfattning — att ytan är det förnämata — som vi skulle motarbeta hos oss sjelfva och förnämligast hos våra barn. Men göra vi det? Jag fruktar, att vi alla svårligen försynda oss i detta stycket.

Eller hvem bland oss är det, som icke då och då förlöjligar eller till och med klandrar en gammalmodig drägt, en tarflig måltid, ett fult ansigte? Jag säger icke, att vi framför allt klandra eller af illvilja förlöjliga — jag säger blott, att vi göra så ibland, och att vi *aldrig* borde göra det. »Åh, så hon såg ut! Sådan hatt hon hade! En sådan vagn hon åker i! Så ful hon är! Så fult hår! Så stora händer! Så grofva skor!» Detta är temat med oändliga variationer. Eller omvänt: »Hvilken förtjusande hatt! Hvilken charmant möbel! Ett så elegant ekipage!» m. m., m. m.

Vi kunna ju icke binda för våra ögon — vi måste se, att den ena är vacker och den andra ful, att den ena är smakfullt och den andra illa klädd, och vi kunna ej heller hindra oss från att finna det ena behagligt och det senare obehagligt. Men hvarför skola vi tala om det *så*, som om vi satte ett så stort värde på den vackra ytan och ansåge den mindre vackra så förringande? Barnets sinne är så öppet för intryck, och det är så oberäkneligt, hvilka intryck som stanna kvar, och hvilka som förflyktigas, att ett ord, som vi obetänkt falla i deras närvaro, oss ovetande kan blifva ett utsäde för lifvet. Här beror så mycket på den rätta sänningstiden, och det är ej godt att veta, när den är inne. Derför borde föräldrar sorgfälligt vaka öfver sina ord, när barnen äro närvarande och icke ytra något, som skulle kunna förvända deras begrepp om rätt och sanning.

Men vilja vi verkligen gifva våra barn en allvarligare riktning, så finna vi snart, att vi sjelfva också måste inslå på en annan väg. Ty om vi äfven binda vår tunga, så att aldrig hon i detta fall försyndar sig, kunna vi likaväl med lefnadssätt och exempel hos barnen inympa en oskäligen beundran för ytan och ett lika omotiveradt förakt för innehållet, hvilket allt i en framtid skulle kunna störta barnen i olyckor, för hvilka vi skulle hisna, när vi blott tänkte derpå. Och äfven derför är det första steget i detta hänseende, att vi sjelfva ej få låta vårt omdöme om människor och om lifvet så mycket bero på ytan af tingen.

Det är hos mången en inrotad fördom, att, när en människa hunnit till mognare år, kan hon icke förändras till det bättre. Hon är, som hon är — hon är nu en gång sådan — uppfostran, omständigheter hafva gjort henne sådan — nu få andra hålla till godo med henne, som hon är. Hon kan icke blifva annorlunda!

Mycket möjligt, men hon vill sannerligen icke heller. Hon vill icke ransaka sig sjelf och se sina fel och svagheter *utan att ursäkta dem*. Jag är alldeles viss på, att, om sjelfpröfning vore litet allmännare, skulle bättring ej heller vara så sällsynt. Det skulle ej heller förundra mig, ifall man kunde vända ut och in på själens hemligaste kamrar, om man då på dess väggar finge se den inskriften hos de flesta: jag är ändå litet bättre än andra. Jag säger de flesta, ty jag vet ju, att de finnas, som icke blott säga, men verkligen känna och tänka: *jag* är den förnämligaste bland syndare. Men till huru många procent af menskligheten kunna dessa räknas?

Sjelfpröfning är således det andra nödvändiga, om vi skola med framgång bekämpa den öfverhandtagande ytligheten — ty det kan ej förnekas, att ytligheten mer och mer utbreder sig. Men det är så många af oss, som icke tro sig vara ytliga. Vi skriva och tala och hålla föredrag om det bittra och djupa lidande, den förfärliga verklighet, som lifvet eger, och som döljes under en fager eller förvillande yta. Men när man så får se en sådan moralpredikant, blir man oftast helt häpen, ty der man väntade sig en anakoret, får man stundom se en sprätt eller en goddagspilt, och der man väntade sig en barmhertighetssystemer, möter man en verldsdam i sammet och perlor. Det är ursäktligt, om man då får den föreställning, att alla deklamationer om mensklighetens lidanden äro något ytliga, och om den djupa realiteten i deltagandet deri förekommer något misstänkt. Att det finnes mycket lidande, mycken sorg här i verlden, ja, mera sorg än glädje, hvem är icke benägen att tro detta? Men då man kommer och säger oss, att det finnes ingen verklig glädje och lycka i lifvet, intet verkligt godt, då uppreser sig vår känsla deremot, äfven om vi icke strax inse, att det är det ytliga betraktelsesättet, som framkallat ytterligheterna i dessa påståenden.

Ty i ytlighetens tidehvarf sträcker sig ytligheten äfven till betraktelsesättet. Och derför kan så mycket få passera, som eljes aldrig skulle förblifva utan anmärkning. Och äfven den, som sjelf tror sig gå till botten med allt, blir mot sin vilja ytlig, blir det utan att veta deraf. Det är derför sjelfpröfningen blir oundgänglig. En liten ransakning med vårt eget jag inför sanningens domstol och med samvetet såsom vittne skulle göra oss alla utomordentligt godt och i hög grad motverka både ytlighet och ytterligheter.

Hafva vi blott en gång kommit derhän, att vi veta med oss sjelfva, huru nödigt det är att arbeta på daglig förbättring, och äro vi öfvertygade, om att vi måste gå tillbaka, om vi ej gå framåt, då är första grunden lagd, och vi hafva något att bygga vidare på. Det är icke så roligt att se sina fel och svagheter i ansigtet, och oftast nöjer man sig med att så der i allmänhet medgifva dem. »Jag har nog också mina fel», heter det, »men», tröstar man sig genast, »hvem har icke det? Åtminstone vet jag då, att jag inte har det eller det felet», o. s. v. Men den, som allvarligt vill lefva ett nyttigt lif och icke ett ytligt, innehållslöst, låter sig icke nöja med en så ytlig sjelfkänedom — ty sjelfpröfningen kan nog också vara ytlig — utan undersöker litet närmare, försöker få rätt på motiven till sina handlingar, jemför dem med det rättesnöret, en hvar hederlig människa för sig uppdrager, och ser efter om de hålla profvet. Det händer då, att man i bland gör förvånande upptäckter.

Det är ganska antagligt, att många af oss, om vi företaga en sådan allvarlig sjelfpröfning, skola finna, att vi verkligen sjelf mer än vi anade, sätta högt värde på ytan. Det är äfven antagligt, att rätt många skola betrakta detta såsom både förlåtligt och oskadligt. Det är ju också möjligt, att det icke skadar dem sjelfva, men det är ganska säkert, att det skadar deras omgifning. Det är möjligt, att många människor kunna högt värdera ytan och ändock bibehålla aktning för innehållet, ändock bibehålla allvar och djup i karakteren, men det är alldeles säkert, att icke alla kunna det, ja, att de flesta icke kunna det. Derför bör hvar och en efter

makt och förmåga söka motarbeta ytlighetens utbredande. I ytlighetens spår går flården, och flården förleder till ytterligheter, som man skulle kalla vansinniga, om de ej voro så löjliga.

Men, som sagdt, då ytligheten kommer in i det allmänna tänkesättet, då man vänjer sig vid ett ytligt sätt att betrakta lifvet, vid att snart glämma, ofta byta om både kläder, nöjen och åsigter, då har ytligheten åstadkommit ytterligheter. Då skall allting framför allt vara nytt — icke framför allt vara godt. Det nya kan gerna vara dåligt, ovaraktigt, en lätt afnött fernissa — det gör ingenting, blott det är nytt. Det får gerna vara skadligt, förgiftande, sjudande ondt — det gör ingenting, blott det är nytt. Det behöfver icke ens vara vara vackert — man är mätt på det sköna — det får gerna vara vidrigt, upprörande för den sedliga känslan, grymt, rätt, ohyggligt — det gör heller ingenting, blott det är nytt.

Man predikar sedlighet genom att undanrycka grundvalen för all sedlighet; man skrifer ljungande diatriber mot de rika och afslöjar de fattigas uselhet, medan man sjelf med all makt fikar efter de njutningar, som man gör till de rikets förbrytelser; man för de förtrycktes talan, man skildrar öfverklassens orättfärdighet, man föraktar dem som ega detta lifvets goda, och man slutar med — ja, stundom med att taga lifvet af sig, för det man sjelf icke har Aladdins lampa till sitt förfogande, utan måste försaka åtminstone några af de njutningar jordelivvet kan skänka. Man predikar om egendoms gemenskap med juvelringar på fingrarna och escoterar bort folkfriheten, medan man gör den till fotapall för politiska uppkomlingar — och så har ytlighetens tidehvarf fördt oss in i ytterligheternas.

Men för att det skall komma så långt med oss, derför bevara oss, milde Herre Gud!

Och här är det, som vi kvinnor skola gripa in. Här är det, som den sanna qvinligheten skall komma till heders. Ty det är vi, som genom enkelhet, måttlighet, allvar och trohet skola sätta en gräns för ytligheten. Det är ju vi, som uppfostra barnen! Det beror i icke ringa grad af oss, huru ett kommande släktes öden gestaltas.

Det beror på oss, om våra barn och framtidens män och kvinnor skola blifva ytliga, njutningslystna varelser, som med stora steg hasta mot ytterligheternas afgrund, eller allvarliga tänkande människor, som vilja lefva till glädje och nytta för hvarandra. Allt detta beror på oss, hustrur, mödrar, arbetande och icke arbetande, begåfvade och icke begåfvade kvinnor, de som verka i vida kretsar och de som äro trogna i det lilla. Mätte vi alla rätt uppfatta våra pligter och troget söka fylla dem, förstå vårt dryga ansvar och icke söka undandraga oss det!

Men det blir oss för tungt, måhända, detta, ty vi äro, om sanningen skall fram, dock alltid det svagare kärilet. Och derför skulle vi hafva stöd och hjälp i vårt arbete af kraftigare händer.

Det lider ej heller något tvifvel att vi ju skola få sådant stöd, sådan ledning. Kvinnor, som vilja det rätta, skola aldrig förgäfvades vädja till rättänkande män, och det skall helt säkert icke behövas mer, än att vi kvinnor visa, att vi hafva allvar med oss i att motarbeta ytlighet och flård, för att vi skola få alla tänkande och hederliga män på vår sida.

Mathilda Langlet.

Ett och annat om parisiskan.

Sådan hon är och sådan hon icke är.

(Från Iduns pariserkorrespondent.)

JEn fransk författare — om det är Catulle Mendés, de Banville eller kanske någon annan, det erinrar jag mig inte precis — har i en liten förtjusande saga berättat om en fé, som, — det var naturligtvis för »mycket, mycket länge sedan» — gaf hvar och en af jordens kvinnor en skänk. Den ena fick skönhet, den andra godhet, den tredje blef kärlekselden beskärd, på den fjerdas lott föll behaget, o. s. v. Men fransyskan, hon fick — *allt*.

Ni protesterar kanhända, min vackra läsarinna? Ni har läst franska romanförfattare? ... Ah! ni behöfver inte rodna för det!

Men jag vill säga er en sak, detsamma f. ö., hvarom baronessan Harel upplyste stockholmarne förlidet år: romanlitteraturens fransyska är *icke typen* för den franska kvinnan, genomsnittsfransyskan har med henne föga gemensamt. Författarne må teckna undantagen bland människorna — undantagen äro ju de intressantaste att studera —, och de ha rätt dertill, men vill man finna den typiska representanten för en klass, ett folk, då måste man oftast lägga boken ifrån sig och gå ut i lifvet.

Är hon då vacker, fransyskan? Ja och nej. Uppställer ni som vilkor för kvinnoföringen en näsa, så klassiskt skuren som den meliska Afrodites, ett par ögon, hvars drömmande svärmeri griper er så sällsamt som Madonna di San Sistos, då måste Frankrike uppge allt hopp om segerns pris vid de nu moderna skönhetstävlingarna. Men det gifves ju många slag af skönhet. Den t. ex., som ligger i den halft omedvetna *charme*, hvilken kan göra ett i vanlig mening ej vackert ansikte nästan förtrollande, det skämska lekande behag, som kan forma ansigtslinier så gratiösa. Det var detta *je ne sais quoi*, som säkerligen gjorde, att Ninon de l'Enclos' skönhet trotsade åren, och det är detta, som än i dag gör parisiskorna tilldragande. En låg panna, ett par ljusbruna, romerskt mandelformiga ögon, hvilkas tunga lock gifva dem ett smäktande drag, en liten, något böjd näsa med öppna, vibrerande näsborrar öfver ett par små, tunna läppar — lägg dertill en hvad italienarne kalla *morbidezza*, d. v. s. en fyllighet, som står på gränsen af, men ej öfverskridit embonpointens område, och ni har typen af en parisiska för er, *une jolie femme*.

Hvad, som ökar hennes behag är den medfödda smak, hvarmed hon vet att kläda sig.

Jag tänker nu inte på den fina demi-monden, hvars ekipager väcka beundran de vackra vårdagarne i Champs-Elysées och Boulevardskogen, och i hvars aristokratiska privat-hoteller — ty det finnes många både hertiginor och markisinnor bland demi-monden — de löjliga moder uppfinnas, hvilka sedan omständligt skildras i deras organ, *Gil Blas* och *Le Figaro*: röda frackar, skospännen i form af ur, o. s. v. Ej heller syftar jag på cocottverlden i Paris, hvilken söker sin like i elegans, men hvars elegans ingalunda är den smakfullaste. Ju djerfvere färgsammansättningar dess bättre, är der toalettsens första budord.

Men *la femme vraiment distinguée est celle, qu'on ne distingue pas* — d. v. s. den verkligt distinguerade kvinnan är den, som man ej urskiljer — har Balzar yttrat, och parisiskan är af samma åsigt, hon må nu tillhöra hvilken samhällsklass som helst.

Hon klär sig enkelt — hon som mannen. I Stockholm kan, liksom i Berlin, en herre styra ut sig i den brokigaste kostym, och han anses elegant ändå. Fransmannen deremot, och framför allt parisaren, fordrar af en man, som vill gälla för att vara distinguerad, att hans dräkt är elegant, men hållen i mörka färger. Cylinderhatt, violblå cravatt och svart bonjour, antingen dubbelradig eller af engelskt snitt — parisaren imiterar gerna det engelska — är den vanliga klädseln för en person, som vill uppträda som *gentleman*.

Parisaren är rädd att väcka uppseende, det är skälet.

Vill ni kläda er parisiskt, min läsarinna? Näväl, kläd er då *enkelt!* Det är *snittet*, elegansen kommer an på. Parisiskan älskar det stälgrå, det grå med de blå eller violetta skiftningarne, och, Gud, hvad det klär henne! Hvilken form sedan tyget får, det bestämmer modet, och hon lyder modet, men trotsar det också ibland, om det blir för extravagant. Turnyren har hon för länge sedan gifvit afsked, och luggen, ja, den fick följa med — på sin höjd kan några hårstrån vid hvardera tinningen dragas ned i snigelform. *Ett* toalettfel har hon, och det bör ej imiteras: benägenheten att pudra sig. Här i Paris har emellertid *poudre-riz* i boudoirerna öfvergått från lyxens område till att vara en ren nödvändighetsartikel, som är omöjlig att utrota.

Men den fattigare klassens kvinnor då, de, som ej ha råd att välja sina kostymer hos damskräddaren Worms? Ja, det är just hos dem, fransyskans naturliga smak bäst visar sig — en smak, som ersätter hvad som saknas i portmonnän. Går man upp för bankarne i Belleville eller till de osnyggaste kvarteren i Monmartre, skall man finna detta. En kvinna må här vara aldrig så fattig, så vet hon dock att fästa sin tarfliga bomullsklädnad, att upplägga sitt hår, så det får en viss, distinguerad prägel. Detta i förening med gången, sättet att föra sig. Den franska gracen är också tidigt utvecklad. Lagg t. ex. märke till en liten, liten unge, hvilken plastisk ställning hon intar, när ni tilltalar henne, och med hvilket oefterhärmligt behag hon säger: »*Oui, m'sieur!*» eller: »*Non, m'sieur!*»

Ni har väl hört anekdoten om engelsmannen, fransmannen och tysken, som skulle teckna ett lejon? Engelsmannen for till Sahara, och tysken konstruerade fram ett lejon »aus der Tiefe seines Bewusstseins», medan fransmannen helt enkelt gick till *jardin des Plantes*. Det är ganska betecknande för de tre folken, ej minst för fransmännen.

Ty fransmännen äro alltigenom ett *praktiskt* folk.

Ett af hindren för kvinnoemancipationens utbredande i Frankrike är kvinnans dominerande ställning inom det praktiska lifvet. Hon har der så stora fält för sin skicklighet, att mannen ej kan få blick för det berättigade i hennes fordringar på likställighet äfven på det politiska och sociala lifvets områden. Fransmannen är så van att se »det vackra könet» vid praktiska sysslor, att han betraktar kvinnor, hvilka disputerar för den juridiska eller medicinska graden — det var för ej länge sedan fallet med ett par damer, — såsom verkliga fenomen.

Hvad äro de ej allt, dessa parisiskor? Det finnes ej ett hotell, ej en butik, ej ett kafé i Paris, der kassan ej skötes af en dam. De äro dugliga som lärarinnor, oemotståndliga som aktriser, de äro barska som portvakterskor,

skräckingivande som logeöppnerskor (på teatrarne), de äro dugliga i alla handverk och ingen makt är större än deras, då en prefektbefattning eller en plats i akademien skall till sättas. Och — först och sist — hemmet. Der kan hon allt, der förstår hon allt (utom att damma, förstås, en konst, hvori svenskorna excellera!), der komma tre af hennes egenskaper förträffligt till sin rätt: hennes *smak*, hennes *praktiska sans* och hennes *sparsamhet*.

* * *

Men, min ärade läsarinna, ni har ej blott läst några franska romanförfattare, ni har kanske äfven sett en och annan pjäs af Sardou eller Dumas. Och man har i dem sagt er, att de franska kvinnorna såsom hustrur äro mycket otrogna.

Men det är icke sant.

Äktenskapsbrotten florerar inom en del af »öfverklassen», der »resonnanspartien» äro en vanlig sak, det medges. Men i de flesta fall kan den franska kvinnan i trohet mot sin man täfa med hustrun i hvilket land som helst.

Fransmännen ha lyckan att ej vara sentimentala, och deras kärlek är ej alltid af så hyperideel art som den, hvilken skildras i »Högadals prostgård» eller »Hjertklappningen på Dalvik», men den är ej mindre fast, mindre innerlig för det.

Hon är då utan fel, fransyskan? Långt derifrån!

Friheten från pryderi *kan* öfvergå till osedlighet, af den praktiska sansen *kan* bli »ideal-löshet», och sparsamheten *kan* stundom taga Guizot för mycket på orden, då han utropade: *Enrichissez-vous!* (Gör er förmögna). Allt detta — i synnerhet de två förstnämnda tingen — är fel, som man ej sällan med fog kan förebrå den franska kvinnan lika väl som mannen. Men hvad jag velat framhålla är, att man smädat fransyskan, då man i romanlitteraturen ej framställt henne sjelf, men undantagskvinnor, för att ej säga vrängbilder.

Nej, då tror jag, att de gamla romantikerna, en François Villon, en Pierre Gringoire gjorde den franska kvinnan mer rätt.

Hvad besjöngo de hos henne? Jo det, som féen en gång skänkte galliskan: den mjuka arm, som när den lindar sig kring mannens hals är den starkaste makt, den milda blick, som talar det tystaste, men också det mest bjudande språket — med ett ord det ting, som ingen emancipation i världen behöfver döda: »*det äkta kvinnliga*».

Alvar Arfwidsson.

Qvinnogymnastik.

En serie uppsatser efter »Vort Hjem».

V.

Jannan vi i dag fortsätta med öfningar på dörr-räcket, skulle vi önska göra ett par bemärkningar om gymnastikens ställning i forntid och nutid.

De flesta af våra läsarinor känna utan tvifvel, att gymnastiken hos forntidens viktigaste kulturfolk, grekerna, stod på en synnerligen hög ståndpunkt, och att i en del stater till och med flickorna fingo deltaga i den samma, trots den undanskjutna ställning kvinnorna i Grekland eljes intogo. Men längre tro vi ej, att de flestas kunskap sträcker sig. Att gymnastiken utgjorde väl hälften af den frie grekens uppfostran, att man nedlade samma omsorg på kroppens som på själens bildning, och att det betraktades som en lika stor skam att sakna herravälde öfver sin kropp som att ej kunna läsa eller

skrifva, derom har visserligen endast ett fåtal en klar föreställning.

Samtidigt med att gossen började sin första skolgång, fick han äfven sin första undervisning i gymnastik under handledning och tillsyn af särskildt utbildade lärare, som hade att noga ge akt på, att ingen fick utföra rörelser, som stodo öfver hans ålder och utveckling, och dessa öfningar fortsattes dagligen, till och med sedan den egentliga skolundervisningen var avslutad.

Ursprungligen var afsigten med gymnastiken naturligtvis den, att utbilda ungdomen till kraftiga och dugliga soldater. Men vid sidan häraf hade man ock ädlare mål i sigte. De kroppsliga öfningarna skulle, förutom att de styrkte ynglingens helsa, tillika bibringa honom ett ledigt och ädelt behag i det yttre uppträdandet. Man fordrade, att den frie, bildade mannen genom hela sitt yttre skulle skilja sig från den, hvilken af strängt och ensidigt arbete beröfvats kroppens harmoniska utveckling.

Ej heller var man blind för den stora betydelse, som de gymnastiska öfningarna egde för ungdomens moraliska utveckling. Den känsla af kraft och helsa, gymnastiken födde, skulle naturligtvis höja ynglingens lifsgladje och skaffa honom förmåga att fullare njuta alla lifvets behag, hans musklers spännkraft skärpte mod och energi, under det den stränga disciplin, han från sin första barndom vänjdes vid genom de gymnastiska öfningarna, lärde honom ordning, måttlighet och självbeherskning.

Ej heller fanns någon fara, att de unga skulle förfalla till klemighet eller utsväfningar, så länge lusten att täfla med jernnåriga lockade dem till de gymnastiska öfningarna.

Det är därför ingalunda underligt, att staten gjorde allt för att främja ungdomens kroppsöfningar. Ingen stad var så liten, att den ej hade sitt gymnasium, sin offentliga plats för kroppsöfningar, der den vuxna ungdomen dagligen samlades till öfning. Ett sådant gymnasium må vi inte tänka oss som en af våra dagars dammiga och smutsiga gymnastiksal, som man är glad att slippa ut ur så fort som möjligt. De bestodo af en öppen plats, omgifven af byggnader med pelargångar och af trädgårdsanläggningar, der det var godt utrymme för åskådare. Ty gymnasierna voro tillika en omtyckt samlingsplats för stadens borgare, som till en stor del sökte sitt umgänge här, och som med ifver följde ungdomens öfningar; detta lifliga deltagande från de äldre åskådarnes sida var ock egnadt att än ytterligare sporra de unga att göra sitt bästa.

En sådan uppfostran måste dana ett ovanligt lifskraftigt slägte. De stora andliga förmögenheter, naturen gifvit detta folk, kommo i de kraftiga kropparne till sin fulla rätt. Medan grannarne i öster och vester antingen voro öfverförfinade, klemiga trälar eller råa barbarer, se vi det jemförelsevis lilla grekiska folket utföra ett andligt arbete, som ännu väcker vår beundran, och som efterlemnade de dju-paste spår i människoslägtets historia.

Så långt om grekerna. Af hänsyn till utrymmet vilja vi först i ett följande nummer kasta en blick på nutidens gymnastik och därför nu öfvergå till framställandet af tre rörelser på räcket.

f) *Sträckhängning med benvinkelföring* är en synnerligen allsidigt utvecklande öfning, enär den bringar så godt som samtliga muskler i stark aktivitet. Verkar dock särskildt stärkande för länd-, underlifs- och bukmuskulerna och blir derigenom speciellt för kvinnan af stor betydelse. Underlifsjukdomar höra, som känt är, ej till sällsyntheterna nu för tiden, men ett förnuftigt utvecklande af underlifs- muskulatur kan ofta erbjuda ett godt värn mot dessa färliga sjukdomar.

Sedan en lugn sträckhängning intagits, böjas de slutna benen så starkt i knälederna, att skenbenen

Fig. 12 a.

komma i vågrät ställning (fig. 12 a). Fem sekunder derefter sträckas benen till baka till halfmåne-

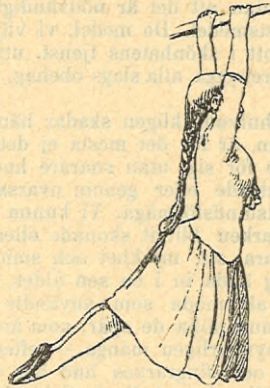

Fig. 12 b.

ställningen (fig. 12 b), som likaledes bibehålles i fem sekunder, hvarpå knälyftningsställningen intages (fig. 12 c). Utan att lären sänkas sträckas dernäst benen fram till vågrät ställning (fig. 12 d), som bibe-

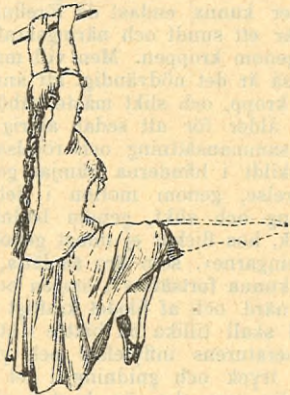

Fig. 12 c och d.

hålles så länge krafterna tillåta det. Till sist sänkas benen långsamt, hvarefter man tar ett språng ned på fotbladen med lätt eftergifvande böjning i tå-, fot-, knä- och höftled. Under hela öfningen måste bälen hållas alldeles stilla, hufvudet fritt från armarne, och dessa må gerna till att börja med obetydligt böjas för att bättre vidmakthålla den goda hållningen.

Från våra badorter.

III.

Furusund

af
Lilly.

Då den resande med jernväg anländer till Sveriges hufvudstad, har han ett allmänt intryck af det genomfarna landets skönhet och vexlande behag, men knappast någon bestämd föreställning om någon viss orts särskildt anmärkningsvärda sköna läge och omgifningar. Skälet dertill torde vara, att man har taflan för nära intill ögonen, för att rätt kunna uppfatta densamma.

Men då han med någon af de större ångbåtarna gör en färd utåt Stockholms skärgård, kan ett dylikt uppfattande lätt ske, och han öfverraskas af den mängd natursköna scenerier, som öfverallt uppenbaras för hans beundrande blickar. Öfverallt ha också människorna vetat att taga all denna härlighet i besittning och slagit ned sina bopålar. I stadens närhet kan man tycka, att dessa bopålar kommit väl tätt för att medgifva den frihet och otvungenhet, som äro ett af sommarnöjenas förnämsta behag. Men för handels- och affärsverlden, som väl till största delen bebor dessa sköna stränder, är granskskapet till staden otvivelaktigt af ganska stor vigt.

Dock, för den, som har lyckan att vara oberoende af dylika band, uppväges den längre resan mer än nog af de allt mer vidgade utsigterna och den ojämförligt renare luft, som härute spelar omkring. Då man gjort en tre à fyra timmars färd, inandas man med förtjusning en luft, hvarom en inlandsbo icke förr kunnat göra sig en inbillning. Om man så stiger i land vid t. ex. Furusund och vandrar fram i furuskogens ljusdunkel, får man njuta af den mest härliga blandning af skogs- och sjöluft, som man någonsin kan begära. Också har Furusund sedan gammalt varit en eftersökt helso- och rekreationsort, samt för sina omvexlande utsigter tidtals eröfrad af våra artister. Dock är det först på senare tid med dess beqvämare kommunikationer, som Furusund utvecklats till verklig badort och beredt sig att mottaga ett större antal sommar-gäster. Dessa bli ock med hvarje år allt talrikare, och många vända dit alltjemt, år efter år. Hvad som bland annat bidragit till att göra Furusund så omtyckt, är den stora frihet att följa sin egen smak, som platsens terrängförhållande medgifver. Den, som älskar att vara tillsammans med de andra bad- och sommar-gästerna, väljer i allmänhet sin bostad vid nordöstra sidan af ön, nära det särdeles trefiga societetshuset med park och en hänförande utsigt samt i närheten af ångbåtarnes större tilläggsplatser. Möblerade villor att hyra täfla der om det vackraste läget.

Andra, hvars smak drager dem till ensamheten, slå sig ned en kvarts timmes väg derifrån, i enklare bostäder, tillhörande öns befolkning, som gerna om sommaren drager sig undan till mindre beqväma tillhåll för att förtjena en summa penningar.

För alla smakriktningar är dock skogarnes dragningskraft gemensam, och många äro de platser på ön, som blifvit sommar-gästernas favorit-promenad-mål. Så har t. ex. den, som älskar sjön, utsigten vid Nordcap med sina berghällar och svallvågor att njuta af, medan de, som föredraga det mildare landskapet, gå till Fagerviks leende löfklädda stränder. På vägen till jernkällan plockar man utan möda en bukett konvaljer eller linnéor samt under bårtiden präktiga smultron.

Slutligen erbjuder oss sjön en rikedom af rodd- och segelturer. För den, som ej har egen båt, är tillfälle att få låna eller hyra sådan af fiskare och lotsar, och kan då ofta hjälp med båtens manövrering erhållas.

Ibland arrangeras utfärder med ångbåt af societeten till närbelägna öar och egendomar; en annan gång får åter ön mottaga resande gäster. Om man är rädd för långa båtfärder, erbjuder det midt emot belägna Köpmanholm ett lagom afstånd och en vacker utsigt öfver Furusund. Är man ett helt litet sällskap och tager kaffe med sig ditöfver, så blir färden så mycket angenämare, förstås. Äfven är ett sakta roende hit och dit på den speglklara vattenytan under lugna sommaraftnar ett omtvcktt nöje, medan man lyssnar till tonerna af en god orkester, placerad på plattan vid societetshuset.

Såsom bad- och kurort har Furusund otvivelaktigt ett utmärkt inflytande på de helso-sökande, särskildt på dem, som lida af nervsjukdom och reumatism. Platsens lämplighet som sanatorium torde icke kunna betvivlas i anledning af den rena och starka luften från barrskogen. Anstaltens gyttjebad i förening med massage lära vara något i sitt slag utmärkt, och särskildt kan Furusund rekommenderas för dem, som önska en efterkur efter en sejour, tillbringad vid något hafsbad.

Det vore orätt att icke nämna något om de gynnsamma resultat, som framkallats af badortens unge läkare genom hypnotism, och hvaraf ett och annat fall helt enkelt bör be-tecknas som glänsande.

Till sist några ord om societetslivet, hvori man kan deltaga eller afstå från, om man så vill.

Hvarje morgon under högsommaren hålles korum framför societetsparken, der de brunns-drickande kunna promenera. Orkesten låter för öfrigt höra sig under ett par timmar både om morgnarna, table d'hôte-tiden och om aftnarne. Då samlas man vanligen i den rymliga och vackra societetssalongen för att studera dagens tidningspost, eller ock dansar man, en eller ett par gånger i veckan vanligen. Ibland om eftermiddagarne tillställles kafferep, antingen i salongen eller ute i det fria; eller, när aftnarne börja mörkna, stiga svämare och raketer upp öfver vattenytan till ett glänsande fyrverkeri.

Äfven auktioner och s. k. venetianska fester, som varit ganska lyckade, hafva icke fattats. — Sedan september månad ingått, kan den, som har tid att då dröja sig kvar, få njuta af de klara och milda dagar, som äro så egendomliga för denna trakt. Man vore frestad tro, att sommaren vände åter. Men då blifva aftnarne snart mörka utomhus, och det är då som »salongen» skapar sitt säregna behag.

Man får ett intryck af, att alla dessa gamla och unga damer och herrar, som sitta samlade vid de lampupplysta borden, konverserande, läsande eller görande lekar, eller ock lyssnande till sång och musik, tillhöra en enda stor familj. Faktum är också, att man under dessa aftnar gör närmare bekantskap med hvar andra än under hela den föregående tiden. Orsaken är helt säkert den, att vid denna tid många redan flyttat in och de återstående ej äro flere, än att ett visst familjelikt förhållande kan uppstå.

Naturligtvis har Furusund, liksom hvarje badort, sina vänner och sina vedersakare, beroende på, att hvar och en har olika smak och fordringar.

Men vare sig att man vill söka bot för verkliga sjukdomar eller finna en angenäm tillflyktsort under sommaren med god tillgång på ren sjö- och skogsluft samt bad och gymnastik af alla slag till stärkande af en ansträngd helsa, kan Furusund sägas utgöra en lycklig blandning af naturskönhet, sällskapslif och landtlig enkelhet samt förenar äfven fördelen af ganska moderata priser.

Genom sina lätta kommunikationer med hufvudstaden bör den lilla frsmätgående badorten vara att beakta, särdeles för stockholmare, när nu snart den stora frågan står för dörren: »hvar skall man göra af sig i sommar?»

Händernas vård.

Om så få af våra läsarinor kasta utan tvifvel med en försakelsens suck en blick på sina flitiga händer, som bära all slags spår af arbetet. Med vemod tänka de till baka på den tid, då de voro fina och väl värdade. Men de ha all anledning att vara stolta öfver den verksamhet, händerna bära vittne om, och kunna gerna öfverlemnna till författaren af dessa rader att utbrista i klagomål öfver, att all skönhet måste förgå.

Men är nu detta också verkligen nödvändigt? Kunde man ej i de allra flesta fall ha förminskat dessa följder och spår af arbetet, eller ha utplånat dem och på så sätt gifvit händerna deras mjukhet och smidighet, deras behagfulla form och färg till baka?

Detta är icke blott fallet, utan till och med nu efteråt kan mycket göras godt igen, utan att man derför behöfver döma de flitiga händerna till oerksamhet och utan att det är nödvändigt använda farliga skönhetsmedel. De medel, vi vilja påpeka, verka icke blott i skönhetens tjänst, utan äro ock i stånd att förebygga alla slags obehag, tidsförlust och utgifter.

Hvad som hufvudsakligen skadar händerna och vanställer dem, är för det mesta ej det utträttade arbetet i och för sig, utan snarare hudens otillräckligt utvecklade eller genom ovarsamhet förminskade motståndsförmåga. Vi kunna få se händer, som hvarken blifvit skonade eller särskildt värdade, bevara sin mjukhet och smidighet, sin form och färg ända in i en sen ålder, under det andra, trots all möda som användts på deras vård, icke kunna dölja de spår, som ären — kanske ännu ej synnerligen många — efterlemnade.

Händernas och fingrarnes hud bör vara glatt, mjuk och smidig, den skall elastiskt sluta sig om formerna och naglarnes rosenröda färg bära vittne om blodrikedom och god näring. Händer, som skulle ha ett sådant utseende, måste nödvändigt ega kraftigt utbildade muskler och en jemt utvecklade fettcellväf, som utfyller håligheterna och fördjupningarna mellan knoter och senor, så att formerna bli afrundade och glatta. Men dessa betingelser kunna endast då förefinnas och fortbestå, när ett sundt och näringskraftigt blod cirkulerar genom kroppen. Men vill man ernå detta senare, så är det nödvändigt att ansa och vårda hela sin kropp, och slikt måste påbörjas från den tidigaste ålder för att sedan aldrig stanna utaf. Blodets sammansättning och rörelse i allmänhet och särskildt i händerna främjas genom lämplig kroppsrörelse, genom motion i det fria, lekar, skidloppning och slikt, genom badning, simning, gymnastik, hos flickor ej minst genom de »fristående öfningarne», som äro så lätta, att de mycket väl kunna fortsättas i mogen och hög ålder. En väl närd och af blodet kraftigt genomströmd hud skall tillika bli bättre i stånd att motstå temperaturens inflytelser och yttre åverkan, särskildt tryck och gnidning, i det den, elastisk och smidig som den är, hastigt aflägsnar den yttre hudens förbrukade celler, som då ersättas af nybildningar, hvilka i förbindelse med hudkörtlarnes afsöndringar gifva huden en viss beständig glansighet. När blodet cirkulerar hastigt, håller det dessutom händerna varma, när dessa vid promenader, skridskoåkning och dylika rörelser, vid hvilka armar och händer intef ha att för-rätta, äro utsatta för stark afkylning.

Innesittande menniskor, svaga kvinnor och barn, hos hvilka blodloppet ej afgifver tillräcklig värme för händerna, måste som hjälp taga till varma klädesplagg, som mindre gälla händerna, men som särskildt värma öfverarmarne, handlederna, ja, hela kroppen. Vill man emellertid härigenom icke framkalla klemighet, må man använda kalla tvagningar med efterföljande kraftiga gnidningar och derpå följande rörelser. Allenast att utsätta kroppen för kyla verkar ingalunda härdande, utan förminskar blodfullheten och framkallar ömtålighet. Vid en lägre lufttemperatur slappas de ytterst liggande ådror, som skulle föra det brukade blodet till baka till hjertat, hvarvid blodstockningar och dessas följder framkallas. Derför se vi hvarje vinter blåroda händer med knölar och svulster, med sår och bölder, ja, stadigvarande svullnad och knutar i cellväfnaden, i fingerlederna, i naglarne, ja, i sjelfva benen. Den, som en gång ger akt på detta, skall lätt kunna öfvertyga sig om, att god näring, flitigt understödd af levertran, kraftig motion och varma kläder, ej blott skydda mot frost, utan att de äfven bättre än alla högt prisade frostmedel kunna bota skador, hvarmed dock ej må vara sagdt, att sådana medel vid särskilda tillfällen, när de väljas med sakkunskap, ej kunna uträtta något godt.

Förutom dessa synnerligen allmänna slag af misshandling få våra händer tåla många andra, som icke alltid kunna undvikas, men hvilas skadliga inflytande till en stor del kan förminskas eller aflägsnas. Groft arbete, som orsakar hård hud, dam och smuts, som lägga sig i öfverhudens veck och endast genom stark gnidning och borstning kunna aflägsnas, frätande vätskor, långvarigt arbete i mycket kallt vatten och liknande saker kunna visserligen ej alltid undvikas, men tålas bättre af en motståndskraftig hud än af en sådan, som mer eller mindre saknar det naturliga skyddet. En motståndskraftig hud är nu lyckligtvis ej det samma som en tjock hud, tvärt om kan en sådan taga skada vid många tillfällen, då en fin hud slipper godt ifrån; en tjock hud får så t. ex. lättare spricker och knutar af kolden, blir hård vid tungt arbete, då en tunnare hud ej lider

någon skada. En sådan hud tål äfven värmen bättre än en tjock hud.

Denna större motståndsförmåga beror dels, som ofvan omtalats, på bättre blodtillförsel och näring, dels på hudens större smidighet, som hufvudsakligen förskrifver sig från en mycket fin, fetaktig afsöndring från hudens talgkörtlar. Det vid afsöndringen framkomna fetaktiga öfverdraget kan minskas, antingen genom att körtlarnes öppningar tillstoppas af dam, genom att huden blir hornartad eller liknande, eller lider det skada genom att allt för radikalt aflägsnas med hjälp af för skarpa tvålorter, eller slutligen kan det till sin beskaffenhet och verksamhet förstöras genom den i hårdt vatten förekommande kalken.

Ett af de viktigaste medel till hudens vård är derför att beständigt tvätta sina händer i mjukt vatten eller sådant, som sina kokning eller tillsättning af borax gjorts till mjukt, och dernäst att undvika användandet af skarpa tvålorter. Tvålen bör bestå af fettsyrdt natron eller kali, men får ej innehålla öfverflödigt alkali (lut); ej heller harts, sand, kalk eller andra orena beståndsdelar, hvilas förekomst kan upptäckas antingen deraf, att händerna vid ofta upprepade användning bli torra, eller på deras skarpa smak, när tvålen föres till läpparne eller tungspetsen. Det är ej blott de vanliga, utan äfven många dyra toalettvåler, som ha sådana fel. Kemin har gjort oss uppmärksamma härpå och åstadkommit, att goda fabriker nu tillverka tvåler, som särskildt egna sig till händernas tvättning. Den, som nu emellertid en gång har torra och spruckna händer, bör helst efter hvarje tvättning omsorgsfullt ingnida dem med en blandning af glycerin och rosenvatten (1 del glycerin och 8 delar rosenvatten) eller med någon god fetsalfva, såsom Coldcream, lanolin-salfva eller liknande.

Teater och musik.

Kungl. operan har i Offenbachs fantastiska opera »Hoffmans sagor» funnit en ny fånglande dragningskraft under denna för teatrarne vanligen så opålitliga maj månad. Och såväl operan i sig sjelf som dess utförande äro i sanning förtjenta af den framgång de rönt. De för Offenbach utmärkande goda egenkaperna, anslående melodier och en liflig rytm, framtråda i rikt mått äfven i denna opera, den geniala mästarens enda. Detta hans sista arbete uppväger ock tiotal af den stora mängd operetter han komponerat.

Vi sakna tyvärr utrymme för någon närmare redogörelse för operan och vilja, hvad utförandet beträffar, endast nämna, att fru Östberg som Olympia—Antonia—Stella var nära nog öofverträfflig; åtminstone kunna vi ej tänka oss något mera fulländadt än hennes utförande af Olympias — den mekaniska dockans — roll i andra akten, operans bästa. Både spel och sång erinrade ända till illusion om en mekanisk dockas rörelser och toner. Hr Lundmark var en mycket god Hoffman, och hr Linden fylde väl sin plats som styckets andegenius i den trefaldiga gestalten Lindorff—Coppelius—Mirachel. Hr Nilsson hade trenne olika betjentröller att utföra och gjorde detta fullt tillfredsställande. Särskildt beröm förtjenar fröken Jungstedt för sin goda sång och sitt hurtiga uppträdande som studenten Nickolaus. Som professor Spalauzani var hr Janzon förtäffligt på sin plats. Det samma torde kunna sägas om hr Sellergren som Crespel. I entablå i tredje akten visar sig fru Edling och sjunger der sitt lilla parti med känd smak och omvårdnad. Operan leddes mycket förtjenstfullt af hr Henneberg, som äfven säges hafva utarbetat uvertyren. Både under operans gång och efter akterna helsades de uppträdande af stormande applåder, särskildt naturligtvis fru Östberg, som också fick emottaga en bukett och en lagerkrans.

Conrad Behrens uppträdde i går (tisdag) som landtgreffen i »Tannhäuser» och skördade der rättvist bifall. På torsdag uppträder den framstående gästen som Max i »Alphyddan», en af hans gamla kända glansroller.

I nästa vecka gifves fröken Helena Munktells opera-comique »I Firenze» med text af D. Fallström. Den 22 maj.

Idun bör ej saknas i något hem; den vill för alla vara en god tomte, en tillförlitlig rådgifvare.

Fenja—Sigurd.

Till Iduns läsarinor!

Då Sigurd, som så många gånger förut klappat på dörren till edra hem och blifvit vänligt mottagen, nu kommer i denna ovanliga dräkt, torde han behöfva skicka med ett ord till *ursäkt* och ett till *förklaring*.

Det var ett barmhertighetsverk, jag skulle främja genom att i jättinnan Fenjas dräkt draga min Grotte uppe på åkerbrukskoloniens vårfest å Stockholms börs. Men alla veta vi ju, att något *qvinligt* måste ingå i hvarje art af barmhertighet; och hvar skulle jag taga detta *qvinliga*? Eder fågring kunde jag ju icke få låna! Eder grace är ju oefterhärmlig, helst för en koloss på 18 pund (gamla vigten). Jag hade då ej annat att tillgripa af det »evigt *qvinliga*» än — *kjol* och *lockar*!

Se der min *ursäkt*!

Och så en *förklaring*, huru jag kunde *våga*! Våga att införa en elit af hvad vårt land eger ypperst af *qvinligt* behag, urskilning och smak hölja mig med en *qvinlig toga*, i hvars veck Gud skall veta att inga *gracer* lekte!

Mina damer! Då jag i mitt anletes svett, ackompanjerande mig sjelf med ett muntligt föredrag, deri frånvaron af det attiska saltet, gudnäs, var allt för märkbar, traskade omkring der uppe på börsen i Fenjas toga, då hade jag intet öga för spetsiga löjen, ingen misstanke för det gömda hänet, inte ens någon fruktan för skalken, som lekte i grupperna på *edra rosenkinder*!

Jag såg blott i hoppets fjerrglas små bleka barnanleten återfå lifvets färg der ute i den blifvande åkerbrukskolonien.

Jag såg små magra armar, tärda af nöd och brist, blifva runda, solbrynta och flinka ute i stärkande landluft vid naturens egen moderliga barm.

Jag såg sorgsna, bedjande barnögon riktas från grändernas qualm ut emot strålände vårsol, vågornas sång och foglarnes sprittande jubelkör; och jag genomglödgades af en brinnande längtan att kunna hjälpa en enda liten stackare, *bara en endaste*, dit ut!

Och så kom jag i hågen en törnekrönt panna, ett par smärtfullt skälfvande läppar, som en gång hviskade: »Allt hvad I hafven gjort den minste af dessa små, det hafven I ock gjort mig!»

Och det är bara *de orden*, jag ville hviska om igen till de många, som nog med skäl tyckte, att det knappast var värdt en femtioöring att få se den tjocka

Fenja-Sigurd.

Till ofvanstående hafva vi endast att lägga det, att vi trots oss göra våra ärade läsarinor ett nöje genom att intaga den i hela landet så populära kåsören Sigurds bild som jätteqvinnan Fenja. Denna bild förtjenar ock att bevaras. Ty säkert är, att hade ej redaktör *Alfred Hedenstierna* genom sitt uppträdande som jätteqvinnan Fenja gjort en så betydande insats i den nu avslutade bazaren till förmån för en åkerbrukskoloni för värnlösa barn, skulle resultatet af den samma, just därför att den på grund af flere omständigheter måst uppskjutas till en olämplig årstid, ej på långt när blifvit så godt, som nu blef förhållandet.

Heder åt honom därför!

Den lilla medaljongbilden i hörnet visar Sigurd, sådan han ter sig i hvardagslag.

Ett storstadsbarn.

Berättelse för Idun

af Johan Nordling.

(Forts.)

Afven han studsade vid detta oväntade möte. En rodnad drog hastigt som en förbiilande skugga öfver det solbrända ansigtet. Och allt medan Ruth ännu, utan att kunna samla sina tankar, utan att ens kunna tänka en bestämd tanke, i mållös förfäran stirrade rätt framför sig, som hade hon sett ett spöke i det klara qvällsluset bland alla dessa stimmande menniskor af kött och blod på den trånga bryggan, lyfte han med en tveksam bugning den lätta halmhatten och böjde sig så för att dölja sin förvirring djupt — djupt...

Men ögonblicket derefter slog det ock henne, att det var *han*. Åren hade förändrat mycket: dragen hade förmanligats, det sydliga

luftsträcket bredt sin färg deröfver, skägget dolde en del af ansigtet. Och dertill kom dräktens främmande snitt. Men nu — när hon fattade det med ens — grep hon häftigt om Fritz Ritters arm, som sökte hon instinktliskt beskydd.

Hela denna scen, ett ögonblick blott i varaktighet, hade undgått honom, medan han språkade några ord med Vivan. Nu rann honom hans försumlighet i sinne, och han utbrast:

»Ack, förlåt — här står jag ju alldeles och glömmar mig. Här i hastigheten och trängseln tappade jag alldeles bort dig, min kära Karl. Tänk, hvad Klara skall bli öfverraskad och glad. — Får jag lof att föreställa — —»

Men i detsamma afbröts han af, att Ruth häftigt tryckte båda händerna för sina ögon och med ett qväfdt rop som af smärta tungt stödde sig öfver hans arm. Först nu kom han att erinra sig, hvad allt låg emellan dessa tvänne, och att hvarje presentation i

alla fall vore öfverflödig. Och han kände sig gruffligt förvirrad.

Ack, hur hade han kunnat undgå att tänka på detta genast, långt förut. Men man kan då ej heller tänka på allt. Han hade ju kommit öfver honom så plötsligt och oväntadt, Karl Vrede, om aftonen på hans kontor, strax innan han skulle lemna det för att bege sig ned till båten. Och sedan han väl sjelf hemtat sig från sin öfverraskning och den första, uppflammande glädjen att efter så många år se den gamle kamraten från gångna konstnärår igen, hade han endast haft tanke för den förvånade fröjd, som skulle beredas Klara vid det oanade mötet med den afhållne brodern. Ej en rad hade ju denne skrivit om det på förhand.

Men Ruth och hennes närvaro der ute hade Fritz Ritter under allt detta totalt förgätit.

* * *

Dock medan ännu de båda vännerna stodo förvirrade, veksamma, lyckades Ruth genom

(Forts. å sid. 181.)

"Fjerran på enslig stig."

Ord af Daniel Fallström.
Musik af Helene MunkteLL.

Drömmande.

Fjer-ran på enslig stig skall du få sö-ka mig, fjer-ran, der vä - gen

p *pp*

går fram ge-nom grö-na snår! Å - - - hå! In-gen har hit-tat den,

ten. *rit.* *f* *à tempo* *rit.* *f* *à tempo*

in-gen den kän-ner än - - - - tra-sten i sko-gen blott kän-ner den vä-gen godt!

sf *p*

Å - - - - hå! Kan du så fin-na mig, al-drig jag svi-ker dig!

f *cresc.* *f* *rallent.* *f* *rallent.* *ped.* *pp* *ped.*

Djupt in i skogens ro byg-ga vi två vårt bo. Å - - - hå! Å - - - hå! - - - -

à tempo *rit.*

ansträngandet af sina yttersta krafter först af dem alla återvinna det yttre lugnet och fick efter några sekunder, hvilka föreföllo långa som evigheter, ett slut på situationens pinsamma spänning genom att sträcka Karl sin hand och i beherskad, vänlig ton säga:

»Välkommen åter till fosterlandet, herr Vrede. Ni gör alla edra gamla vänner en glädje, då ni än en gång visar er. Och huru inte Klara fröjdas!»

Den lilla Vivan, som till en början med stora undrande ögon betraktat det besynnerliga uppträdet och den obekante, främmande mannen, hade derpå, utan att någon fäste sig dervid, på sina flinka små ben lupit i förväg upp till Klara på verandan och berättade just med flämtande ifver, att »pappa hade främmande med sig».

Detta var nu icke något så ovanligt, att det kunde sätta Klara i bryderi: herrskapet Ritters rika bord var när som helst godt nog för de förnämligaste gäster. Det är någon af sina affärsvänner, tänkte hon vid sig själf, han lockat ut från den dammiga staden.

Men i det samma trängde ljudet af de kommandes steg upp till henne på verandan — ännu voro de dolda af strandvägens täta löfmur. Och hon hörde mannen säga:

»Visste hon blott, hvad som väntade, skulle hon minsann ej bli så lugnt på sin plats!»

Och en annan stämman svarade — — — en annan stämman, vid hvars första ljud hon spratt till likt den lyssnande posten för en fjerran hornsignal! I andlös spänning lystade hon efter hvarje tonfall: kunde det väl vara möjligt — ack nej — en inbillning — en märkvärdig likhet!

Då vika de in på terrassen, och den främmande mannen lyfter sin hvita hatt och svänger den till helsning öfver sitt hufvud. Karl, ja, det är verkligen han, hennes egen kära, kära bror, som så många, långa år hållit undan hennes ögon! Lika fort som denna gladt öfverraskande visshet slår henne,

så hastigt är hon nere från altanen och honom långt till mötes och får honom varmt i famn.

Så, när de första hängifna helsningarna gifva andrum och tid, skola de betrakta hvar andra, mönstra från hufvud till fot, så som man mönstrar en kär klenod, den man för evigt trott förlorad, men plötsligt finner åter och tvekar ändock, i den otroliga glädjen, att det rätt är den samma.

Hvad han blifvit manlig och ståtlig; hvad det blonda skägget klädde honom väl; hvad den mörka teint, som söderns sol lagt öfver hans drag, förlänade dem en mejslad fasthet! Och hon — hvad hon blifvit värdig och utvuxen, en riktig *grande dame*; den lilla fet-hyltheten klädde henne főtjusande, och hennes klara ögon, voro upp i dagen de gamla! Det var nu det bästa, man kunde säga om dem!

Men efter allt detta kom äfven Klara plötsligt att besinna, hvilken helt annan innebörd broderns hemkomst kunde ega för Ruth, och hon försräcktes midt i sin glädje. Vid denna tanke vände hon sig om att få syn på vänninnan.

Ruth gick långsamt efter dem i gången med Vivan vid sin hand, och Klara kände sig obeskrifligt och på det angenämaste lugnad, när den andra mötte hennes hastigt forskande blick med ett svagt litet leende, vemodigt visserligen, men lugnt, och en vänlig nick.

Gud, vare lof: hon hade tagit det förståndigt! Och med ny ifver vände sig Klara till brodern.

Hvilken förtjusande angenäm middag åto de icke till sammans i den ljumma högsommarqvällen! Luften var nätt och jemt så mycket i rörelse, att den sakta vaggade i den stora verandans hvita gardiner och bibehöll en angenäm svalka öfver det blomster-smyckade måltidsbordet i skuggan derinom. Det var ju tusen sinom tusen saker att fråga och förtälja; Klara tog nästan Karl som helt och hållet för sin egen del, så nära sköt hon

hans kuvert intill sitt, när hon med egna händer dukade fram det på bordet.

Alla de friska blommorna kommo plötsligt att stå som en kedja hedersvakt omkring hans beständigt fyllda tallrik, och medan Klara ideligen uppmanade honom att äta, som hade han nyss räddats från en uthungrad och öde kust, gaf hon sig knappast tid att själf förtära en enda munsbit. Oupphörligen lade hon sin gaffel i från sid och lät händerna sjunka ned i knäet för att med glänsande ögon endast betrakta brodern vid sin sida.

»Ja, vore det icke din egen köttsliga bror, skulle jag bli fruktansvärdt svartsjuk», skämtade Fritz, hvars ögon och lynne äfven spelade af oförställd glädje.

Det var som en fläkt från gamla ungdomsdagar, från ett kärt konstnärslif i mycket arbete och möda, men ock i mycken oförgätlig gamman. Och dessa herrliga minnen voro väl värda det bästa vinet:

Fritz var själf ned i sin källares »allra heligaste» och kom upp med den spindelväfsomflätade Tokayern och en Constantia, gristrande som rubin. Långt in i den blekljusa förnatten sutto de gamla vännerna kvar vid sitt ständigt fyllda glas. Den öfriga servisen röjdes af bordet, endast skålen med drufvor, vinet och blommorna blefvo åter. Och Klara var hela tiden med; att deltaga i deras glädje, att höra och själf passa upp dem.

Gångna dagar togo på nytt gestalt i deras historier och till sist ljöd — o, under — ännu en gång ur friska strupar den gamla visan om prinsessan och ungersvennen långt ut öfver den den nattysta fjärden.

Intill dess hade Ruth, i stillhet lyssnande, suttit med vid bordets nedersta ända. Men nu reste hon sig och gick, med sänkt hufvud, långsamt in till sig.

(Forts.)

Våra barn.

Hos de flesta barn finnes en åtrå att ständigt vara i verksamhet, och häri ligger ej något ondt, blott deras verksamhetsbegär ledes på förståndigt sätt, ty mycken skada kunna de åstadkomma, om de oeftersedda få sysselsätta sig med hvad dem lyster. I motsatt fall kan man genom att ej anförtro dem någon annan sysselsättning än lekar, vänja dem vid sysslolöshet. Det finnes verkligen många arbeten, som de små kunna förrätta, såsom att af tunn papp utklippa möbler till dockskåpet och sedan med vattenfärg måla dessa; af kulörta pappersremor kunna de fläta mattor till detsamma och flere dylika små arbeten, som för barnen kunna vara som nyttig lek, blott de ledas af någon äldre persons vaksamma öga. Dana.

Tjenarne.

I hvarje tjenstehjon är man pligtig hedra medmänniskan, som fått en hårdare lott på sin del och icke kommit i åtnjutande af en bättre uppfostran, af hvilken man lika litet som af någon är berättigad att fordra fullkomlighet. Har man en välartad piga, bör man meddela henne kunskaper och färdigheter, föregå henne med goda exempel i goda vanor, vara henne behjlpelig att göra kloka och billiga uppköp af kläder och dylikt samt påminna henne om att spara något till möjligen inträffande nöddagar eller egen

sjelfständighet samt försörjning på ålderdomen. Dana.

Bostaden.

Polerade ljusa möbler, såsom stolar m. m. i barnkammaren och hvardagsrummet blifva i längden fläckiga och fula, men man kan åter förnya dem genom att öfverstryka dem med valnötsbrun spritlackfernissa. Dana.

Vid rengöring af fastnubbade mattor är fuktiga teblad ett känt medel, men ett annat praktiskt medel, som mesta delen af vintern står till buds, består i att, sedan man väl utvädrat rummet så att dess temperatur understiger fryspunkten, öfverströ mattan med helst nyfallen snö, men blott en del af mattan i sänder, samt sedan sopa den noggrant med någorlunda styf damborste. Dana.

Fina, trefliga och billiga gardiner erhållas af oblekt domestik, som ju är cremefärgad, samt en spets af sextrådigt, oblekt solgarn. Vill man göra hela rummet i stil, tages spetsen att kanta piano- och bordsdukar, samt sättas mörkrödt möbelyg, s. k. granit, till speglar. Stassan.

Drycker.

Hallonsaft. Till hvarje kanna hallon tages $\frac{1}{2}$ kanna vatten, som slås kallt på bären i grytan och påsättes för att få ett uppkök, hvarefter det silas genom handduk. Då saften kallnat och sjunkit, tages $\frac{1}{2}$ skålp. socker (siktadt)

till hvarje skålp. saft samt kokas 10 à 15 minuter under jemn skumning. Frida N. N.

Osötad lingon- eller blåbärssaft. Till 2 kannor bär tages $\frac{1}{2}$ kanna vatten, kokas en stund sakta under skumning, silas sedan genom handduk, buteljeras utan att omkokas. Frida N. N.

Köket.

Vid tillredning af all slags stek rekommenderas de nymodiga grytorna att insätta i ugnen som finnas hos de flesta jernhandlande. Grytan innehåller en form, uti hvilken steken nedlägges. Man påspäder genast litet vatten, ungefär $\frac{1}{2}$ kvarter eller något mera, i fall steken är mycket stor, hvarefter någon vidare påspädning ej bör ske. Locket påsättes väl. Skulle steken ej vilja antaga den rätta bruna färgen, aftages locket några miunter. Vid detta behandlingssätt blifver köttet vida saftigare och rikare på säs än det, som stekes på spisen i en vanlig stekgryta. En stor fördel är ock, att man ej behöfver frukta att steken vidbrännes, oakadt man blott 3 à 4 gånger behöfver tillse henne. Lalage.

Klädedräkten.

Ett bepröfvadt medel mot mal är terpentinsprit. Några droppar deraf i botten af byråldor, kistor, klädska och garderober är tillräckligt att för hela sommaren skydda kläderna, förutsatt att de på våren äro piskade väl rena. Dana.

Bakning.

läst. Några potäter skalas, hvarefter de rifvas och silas genom hårsikt. Till ungefär $\frac{1}{4}$ kanna af detta spad, hvari vispas antingen råg- eller hvetemjöl, tages 1 stor tesked socker, 1 d.o. salt och 2 matskedar god jäst. När man sätter till degen, skall man iröra 1 stor tesked dubbelsoda. Frida N. N.

Att åstadkomma hembakt färskt bröd hvarje morgon, synnerligen lätt och bra för sommargäster och under fastlagstiden på landet. Tag om aftonen (sist bland göromälen) och blanda till en vanlig deg af hvad mjöl som önskas samt kryddor efter smak, men af kall, okokt mjölk. Arbeta degen rätt länge, ty annars blir brödet blåsig. Beställ af jernplåt en 15 centimeter bred, bra hög och lång form, som smörjes något, hvarpå degen ihålles och ställes på kallt ställe, kallare eller bod, att jäsa öfver natten; om den står varmt, blir den syrlig. I jernspisen eldas först med bark, som värmer dubbelt, hvarpå brödet insättes; men det bör gräddas långsamt, hvarför eldningen minskas. Stjelpes strax ur formen och svalnas. Särdeles saftigt och välsmakande. Stassan.

Billigt men godt smörgåsbröd. $\frac{1}{4}$ kanna vatten, i hvilket lägges ett skedblad smör, uppvärms. Härpå göres med tillhjelp af hvetemjöl en lös deg med pressjäst för 4 öre uti. När degen är väl uppjäst, arbetas den ånyo, hvarefter den inlägges i form. Sedan den

nu blifvit väl jäst för andra gången, insättes den i ugnen.

Lalage.

Mjuka kringlor. Af $\frac{1}{4}$ kanna söt mjölk, hvitemjöl och pressjäst göres en lös deg, som får jäsa upp. I denna inarbetas 1 kopp socker, 5 äggulor, 8 skedblad skiradt smör samt karde- mumma efter behag. Kringlor på- bakas lösa och låter man dem jäsa väl. Gräddas i mycket varm ugn. Dessa kringlor äro utmärkt delikata.

Lalage.

Fönsterträdgården.

Bland våra växter inom hus förtjänar äfven den under namn af Ricinus kända kulturväxten plats, hvilken genom sina praktfulla blad och saftiga grönska pryder sin plats. Men hon gör det ännu mer genom sin förmåga att förfärfva flugor från det rum, der hon finnes, och enär endast få växter ega sådan förmåga att hastigt och kraftigt utveckla sig som Ricinuslägget, kan man med lätthet förskaffa sig nödigt antal exemplar genom att af de större och kraftigare taga adäggare.

Dana.

Hvarjehanda.

En »famos». Det är väl ingen, som vet, hvad en »famos» är för något? Det är likväl det mest bekväma och praktiska plagg man gerna kan skaffa sig och mycket enkelt att åstadkomma. Min »famos» är en lång, mjuk schal, stickad af mörkt redgarn, som ej tager åt sig dam och är betydligt billigare än garn. Den är 160 cm lång och 80 cm bred. Under flere år har jag nästan dagligen begagnat den, ty jag behöfver den alltid till något. Det är dess företrädare, att den låter användas sig till hvarjehanda och icke uteslutande till schal. Men såsom sådan kan den bäras enkel eller dubbel på längden och knytes då öfver bröstet, eller lägger man den dubbel på tvären, den värmer då förträffligt rygg och axlar. Om man lindar den om lifvet under kappan, tager den nästan ingen plats genom sin mjukhet, men värmer ändå bra. Då man åker in blåst eller kyla, är den god att svepa om hufvudet och ansigtet. I jernvägskupén rullar jag ihop den till en mjuk hufvudkudde, eller också binder jag med den ihop kjolarne om benen, då det är kallt. Det är ett bra sätt att hindra kylan att tränga upp, men den, som är generad för detta sätt, kan dock linda en sådan schal om fötterna, om man först är nog försigtig att lägga en tidning på golvet, att »famosen» ej må bli nedsmutsad. Då jag måste gå till sängs i ett hotell, tycker jag, att det är skönt att först svepa min schal om rygg och bröst, ty i dessa sängar kan man icke vara nog försigtig mot förkylning. Några flere sätt att använda nämnda plagg finnas ännu, men jag vill nu blott nämna ett till. Jag har nämligen med det lärt min lilla guddotter att gå. Jag lade den mjuka schalen löst framför bröstet och under armarne på den lilla, dock fick hon alls icke hafva den till stöd, hvilket icke är bra, utan ändå lita på sina egna små ben; det var blott för att taga emot »svigten» med, som jag höll i den. Den lilla kände sig mer fri och litade mer på sig själf, än om jag hållit i henne, och för mig hade det den fördelen, att jag ej blef på långt när så trött, som om jag hade måst gå mycket lutad. — Gör sig ej den praktiska tingesten väl förtjent af hedersnamnet »famos», eller hur?

Lilly.

»Fläskadoppa». Sedan man bräckt skinka eller stekt fläsk, hällas i stekpannan en blandning af ägg, mjölk och mjöl som till pannkaka. Man rör litet i blandningen, så att den blir lös som ägggröa. Passar utmärkt till frukostträtt åt hungriga skolbarn.

Lilly.

Flugors utrotande ur köken. Till att utrota flugorna från köken lämpar sig intet af de medel, man med någorlunda framgång använder i boningsrummen, såsom håf, qvasse m. fl. Ett medel, som, ehuru det förorsakar minsta besväret, icke desto mindre är det radikalaste af alla, vill jag härmed tillråda. I en lerskål kokas $\frac{1}{2}$ kvarter linolja, tills hon antagit form af tunnt fogellim. Med detta beströker man några pinnar eller brädlappar, som sedan upphängas i taket. Flugorna, som hafva stor benägenhet att sätta sig på dessa, fastna genast, och på ett par timmar skall köket vara qvitt de obehagliga somrargästerna. Skålen med öfverblifna limmet förvaras på ett svalt ställe, tills det ånyo behöfver användas.

Lalage.

Väggohyra i sängställen och andra möbler fördrivas bäst med oljefärg, helst zinkhvitt. Alla inre delar, äfvensom baksidan af ryggstycken och undre sidan af botnare rengöras och beströkas noga med färgen. Detta är dessutom helsosamt, ty genom målarefärgen förhindras smittoämnen att rotfästa sig i träet.

Lalage.

De promenadkappar eller stafvar, som äro så ömtyckta att begagnas på landet om sommaren, bli dubbelt trefliga om de prydas med en rosett eller en kulört snodd med ett par bolltöfsar.

Lilly.

Hårdgräddade limpor bli mjukare, om man lägger grofva kökshanddukar, doppade i hett vatten, öfver dem och sedan betäcker dem med schalar och dylikt.

Lilly.

Läkareråd.

H. G. Edra ytterst knäpphändiga upplysningar göra det ömtjligt för oss att besvara er fråga. — I alla händelser bör ni laga, att ni har jemn afföring minst en gång dagligen (jemför svar till P. E. i n:o 4).

Bessie. Något absolut säkert medel finnes icke, men ni torde ändock snart nog bli qvitt dessa obehag. Som lindränd medel kan ni försöka ett pulver af lika delar bicarbonat, magnesia och vismut, af hvilket ni vid behof kan taga en struken tesked 3—4 gånger dagligen. Äfven vichyvattnet är att rekommendera. Undvik så mycket som möjligt dryck och flytande föda till måltiderna.

Emma. Efter all sannolikhet har ni något underlifslidande, hvarför vi råda er att med första låta undersöka er af läkare.

Lotten. 1) Fukta tre gånger dagligen med 2 % naphtholjöl och pudra med potatismjöl. Tag hvarje qväll ett ljumt pottaskebad. 2) Se svar till Ingeborg i n:o 19. 3) Se svar till Lisa 3) i n:o 12.

20-årig grejvinnna. (?) Kan säkert botas blott genom behandling hos specialist. De medel, ni uppräknat, göra hvarken till eller ifrån.

E. K. S-n. Denna fråga är uttjolligt afhandlad i svaret till P. E. i n:o 4. — Af marienbadervattnet kan ni dricka 2—3 glas på morgonen. — Kan ni erhålla god massagebehandling?

Prenumerantska. 1) Ja, om ni begagnar tjock ylletroja närmast kropepp och härdar huden genom tvättning med kallt vatten på morgonen. 2) Troligen beroende på en svalg- och strupkatarr. 3) Ni måste själf motarbeta detta, så att det ej ökar sig och tar öfverhand.

D-r—d.

Frågor.

Nr 100. Skulle någon af Iduns läsarinor godhetsfullt vilja upplysa om, hvarmed man vid glasmålning fäster bilden på glaset? Jag har lärt att fästa den medels gummidragant, men som fläcker uppstå på taffan efter en tid, och jag tror dem härleda sig af gummidraganten, vore jag mycket tacksam, om någon ville upplysa om något annat medel dertill.

Lola.

Nr 101. Jag är hvad man kallar »hemligt förlofvad» och ville på min fästmans födelse- dag öfverraska honom med en gifva, helst ett handarbete. Skulle någon af Iduns läsarinor vilja gifva mig idé om ett vackert, praktiskt och till en ungherre passende sådant, vore jag mycket tacksam.

Vän af Idun.

Nr 102. Vill någon af Iduns läsarinor upplysa mig om, hvad en kurs hos Handarbetsvännen kostar? Huru lång behöfver kursen vara, då man förut har färdighet i handarbeten? Hvad är afgiften för densamma? Hvad är billigaste priset, per månad, för hel inackordering i Stockholm?

Adèle.

Nr 103. Vill någon af Iduns läsarinor upplysa mig om bästa sättet att tvätta en hylle svart och hvit värkappa, vore jag mycket tacksam.

X.

Svar.

Nr 74. Både udd- och mellan-spets passande till gardiner finnas i Nordisk Mönster-

tidning n:o 9 för 1887. Skulle prof önskas, erhålles det genom att brevflexa med

Kerstin, Långhem.

Nr 75. Jag kan ej gifva »Maria» något råd, men vill dock nämna en del böcker, som jag själf läst och tyckt bra om, samt anser lämpliga till förstörörelsälsning:

»Fältskärns berättelser» och »Vinterqvällar» af Topelius; »Elisabeth» en berättelse, som ej slutar vid bröllopet; »Doktor Draytons lärjungar»; »Lefvande blommor»; »Pensionskamraterna» och »En ung flickas sorg och fröjd» af Clementine Helm; »Berättelser af J.»; »Helenes småtingar»; »Små östyningar på sommarbesök hos tant Agnes» samt »En liten östyngs dagbok» äro mycket lustiga. Att rekommendera äro Leas berättelser, Alcotts från engelskan och Heimburgs från tyskan.

Den litteratur, som bäst passar, känner troligen »Maria» till förut. Louise Alcotts berättelser äro nog, hvad moralen beträffar, den mest lämpliga för unga flickor, och min favoritförfattare är »Marlitt»; äfven hennes arbeten äro genomgående af en sund moral. Wilhelmina Gravallius' arbeten äro, äfven de, mycket lämpliga för ungdom, kanske den senaste af dem alla.

K. & A.

Nr 77. Några af undertecknads favorittycken äro: »Lustspels-Ouverture» af »Kéler Béla» (för 4 händer), »Wid Renas strand» af Christian Teilman; »Oberons Zauberhorn» och »En morgon på Alperna» af Th. Oesten.

Alfhild.

Om Signe har samma smak som »K. & A.», så vägar jag rekommendera följande musikalier: »L'Absence», romance sans paroles, af van Tal; »Erinnerung an Helgoland» af C. Besendahl; »Scène de ballet» af Ch. de Bériot; »Tyrolienne» af Alexander Tersky.

K. & A.

Nr 83. För att få plats som barnsköterska är bäst vända sig till Fredrika-Bremerförbundet, som, om möjligt, anskaffar sådana. Förbundets adress är: Fredrika-Bremer-Förbundet, b Malmtorgsgatan, Stockholm.

G. — a.

Nr 86. Ett och ett halft skålpund segelgarn ätgär till en hängmatta. Vet ej, om olika nummer finnas å segelgarn. Knytes som vanliga fisknät, hvarför man lätt kan få lära sig af dem, som tillverka sådana.

A.

Nr 88. Vill framställaren af frågan 88 i bref under adress »Lianus», Bromölla, Kristianstads län, uppe sin adress, skola »profibitar» erhållas, och råd, hvad väfnad beträffar, gifvas med snaraste.

Lianus.

Nr 92. Vanille-glaco. Till en kanna grädda tagas 16 ägg-gulor, 1 ¼ socker, 1 stång vanille, allt detta ställs på elden att under stark vispning koka upp, aflyftes, vispas, tills det kallnar. Man har nu i ordning en glace-dosa, väl nedfrusen med hvarfats salt och finhackad is omkring, hvarpå glassen slås i dosen att under stark surring frysas.

Vanille-parfait. 1 halftop vatten, 1 stång vanille, klufven, 16 ägg-gulor, socker efter smak, sättes på elden att under stark vispning koka, aflyftes vispas, tills det kallnar, då man har i ordning gräddskum efter 1 kanna grädda, hårdt vispad. Crèmen slås tillsammans med skummét, som sakta omröres, slås i formar med lock och nedfryses.

Choklade-parfait. I halftop vatten, 1 ½ kaka osockerad choklade, socker efter smak, detta sättes på svag eld att koka tills 1 kvarter återstår, då aflyftes detta, och 10 ägg-gulor i vispas. Uppkokas och slås upp att kallna, då gräddskum efter 1 stop gräddes tillsättes; hälles i formar, nedfryses i 2 timmar.

Smultonglace. 1 stop smultön sänderkramas och sockras för att stul och safta sig i några timmar; under tiden kokar man upp 1 halftop vatten med litet socker och slår på de sänderkramade bären; allt detta silas genom en hårsikt i glacedosan och nedfryses. Skulle färgen ej vara nog röd, tillsättes litet färg.

Citronglace. 1 halftop vatten med 1 ¼ socker sättes på elden att koka, tills det blir simmigt, då det slås upp i ett fat. Deri utkramas 5 citroner öfver en hårsikt; litet af det rina skalet ger god smak. Sedan allt är siladt, nedfryses det.

Elin F.

Breflåda.

Wln. Hvad ni vidrör är en oundviklig omständighet, i hvilken våra prenumeranter måste finna sig. Annonserna bidraga väsentligen att ekonomiskt bära upp tidningen och sätta Red. i stånd att för det låga prenumerationspriset åstadkomma så mycken värdefull och dyrt betald originaltext.

Esther. Annonsera och åter annonsera — det leder dock säkrast till målet!

M. Wrg. Tack för det sända, som användes.

Wanda. Eder berättelse saknar ingalunda stilistiska förtjenster, men dess tendens kunna vi på intet vis biträda. Menar ni verkligen att dessa unga tu göra sin »pligt», vare sig mot sig själfva eller mot de två andra, då de nu våldsamt qväfva en verklig böjelse för att på skilda håll knyta föreningar, som förlorat all helgd, då icke längre kärlek är grunden? Och dessa »pligtskyldiga» äktenskap, skola de någonsin kunna blifva till välsignelse?

Ingä S-t. Eder artikel har länge varit uppsatt, men undan för undan måst stå öfver i brist på utrymme.

Hilma G. 1883 års årgång från och med n:r 11 (der den längre följotengen tar sin början) kan erhållas inbunden till ett pris af 3 kr. 50 öre.

En af Iduns många beundrarinnor. Vi känna ej själfva den omtalade sagan, men föra in er fråga till den kraft och verkan den hafva kan. Att antaga förut tryckta saker anse vi emellertid olämpligt.

Red.

Innehållsförteckning:

Helene Munktell. (Med porträtt.) — Viola tricolor; dikt af *Amalia Fahlstedt*. — Ytlig-heter och ytterligheter; af *Mathilda Langlet*. — Ett och annat om parisiskan; af *Alvar Arvidsson*. — Qvinnogymnastik; en serie uppsatser efter »Vort Hjem». V. — Från våra badorter; III, Furuend, af *Lilly*. — Händ- dernas värd. — Teater och musik. — Fenja— Sigurd; porträtt med text af *Sigurd*. — Ett storstadsbarn; berättelse för Idun af *Johan Nordling*. — Fjerran på enlig stig; sång till piano af *Helene Munktell*, till en dikt af *David Fullström*.

Våra barn. — Tjenarne. — Bostaden. — Drycker. — Köket. — Klädegråten. — Bak- ning. — Fönsterträdgården. — Hvarje- handa. — Läkareråd. — Frågor. — Svar. — Breflåda.

Annonser.

Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

PLATSSÖKANDE.

Å Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Stockholm, finnas anmälda qvin- ligen arbetssökande, såsom: svenska och utländska lärarinnor för hem och skolor, kontors- och skrifbiträden, hus- föreståndarinnor, sällskap och biträden i hem, föreläsarskor, gymnaster, sjuk- sköterskor m. fl.

[196]

En 24 års flicka önskar från 1 aug. komma i familj på landet för att få deltaga i alla inom hus förefallande göromål. Den sökande, som aflagt småskollärinneexamen, är äfven villig undervisa mindre barn. Lön begäres ej. Om svar bedes till »M. 24 år», Gefle, poste restante.

[231]

Lärrarinneplats

sökes af lärarinna med goda betyg och undervisningsvana. Undervisar såväl äldre som yngre, flickor som gossar, i svenska ämnen, språk, handarbete och musik. Svar torde godhetsfullt insändas till »E.», Kalmar, p. r.

(G. 17614)

[225]

Plats som lärarinna sökes af en an- språkslös flicka, som är van vid att undervisa uti vanliga skolämnen samt uti musikens första grunder. Hon är äfven villig att hjälpa till med kläd- och linnesömnad. Svar märkt: »W.» å Wexjö Postkontor. Poste restante.

[233]

En ung småskollärarinna med goda betyg och undervisningsvana önskar under juli och augusti månader, emot fritt vivre, plats i en treflig familj. Svar till »Lärrarinna, juni 68», Täby.

[239]

Som sällskap och hjälp önskar en bildad, musikalisk och anspråkslös flicka åtfölja en äldre dam eller familj till badort eller till landet. Hon eger underviseringsvana i musik, om barn finnas. Endast fritt vivre. Svar till »21 år», Iduns byrå.

[228]

En ung, bättre flicka,

önskar plats i någon bildad familj att vara frun behjelpig med alla inomhus förefallande göromål, sömnad m. m. Svar torde godhetsfullt adresseras till I. B., Askersund, poste restante.

[235]

Färg i bleckdosor!

(Färdigberedd.)

Aspinall's oxidized Enamel.

Prisbelönt.

NYTT! PRAKTISKT! BILLIGT!

För målning af nya och renovering af gamla möbler.

För målning af blomkrukor, fogelburar m. m.

För målning af jernsängar, korgarbeten m. m.

Bör ej saknas i något hem!

Erhålles i bleckdosor à 60 öre och kr. 1,50 pr st.

Lämpliga
Penslar
till olika priser.

Dosan bör aldrig stå öppen.

Äldre saker, som omålats, böra först rentvättas med varmt vatten, blandadt med något soda.

Vid målning bör iakttagas, att handen ej vidrör föremålet, emedan af värmen bildas luftblåsor, och torkningen till följd deraf fördröjes.

Bör ej saknas i något hem!

Erhålles i bleckdosor à 60 öre och kr. 1,50 pr st.

Lämpliga
Penslar
till olika priser.

K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin
N:r 7 Storkyrkobrinken N:r 7.

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius

Lilla Vattugatan 24. 9—10 och 2—3.
Företrädesvis mag- och hudsjukdomar. [153]

Doktor Carl Flensburg

14 Lilla Vattugatan 14.
Hvardagar 1/23—1/24. Helgdagar 10—11.
Behandlar företrädesvis *Barnsjukdomar*. [84]

Doktor C. D. Josephson

Hötorget 11, 1 tr.,
Hvardagar 2—3. Helgdagar 10—11.
Allm. telef. 69 10.
Fruentimmerssjukdomar, Förlossningar. [133]

Med. D:r ERNST SALÉN,
Ögonläkare.

Bostad: Stora Vattugatan 2.
Mottagning: helgfria dagar kl.
1/2 10—1/2 12 f. m.

Tandläkaren
Adolf Hörnström
20 Regeringsgatan 20.

Mottagningstid helgfria dagar 10—2
och 4—6 e. m.
OBS! Verkställer allt, som hörer till
tandläkarekonsten. [240]

Tandläkaren
Constance Elbe,
Humlegårdsgatan 8, 2 tr.
Rådfrågningstid 1—2. [120]

Chokolad, sockrad och osockrad, hvaribland
Hushålls-Chokolad o. *Consum-Chokolad* m. fl.;
Cacao Columbia, närande, lättsmält, fin i
smaken, öfverträffar alla utländska sorter.
Säljas hos alla speceri- och delikatesshand-
lande samt i parti hos
[128] J. R. Nordling, Lilla Nygatan 23.

Cibils verldsberömda,
Köttextrakt prisbelönta
rekommenderas till
husmödrar,

för tillredning på få minuter af en utmärkt och välsmakande buljong. Bruksanvisning å hvarje burk. Finnes hos alla specerihandlande. [210]

Landsortsboar
kunna få hvarjeh. uppdrag utförda genom undert. Se annonsen i nr 14 af Idun. Postadr.: Engelbrektsg. 31 A. Telegrafadr.: Ströms, Stockholm. [170] Maria Ström, född Klockhoff.

Ramlösa Plantskola.

Min nya priskurant öfver rikhaltiga förråd af alla slag plantskoleartiklar är nu utkommen och tillsändes franko. Helsingborg i september 1888. [522] N. P. Jensen.

Iduns uträtningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns och Skandinavisk Modetidnings abonnenter och för uppdrag åt andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkräf och få returneras (dock genast) mot fraktkostnader. Dubbelt porto torde medsändas. [241]

FAHLGRANTZ & COS förlag:
Bästa sommarlektyr.
N. P. ÖDMANS nyaste böcker:
Från Vår- och Sommar dagar.
Första delen. Pris: 2,25. — Senare delen. Pris: 2,50.
Hvardera delen utgör ett själfständigt helt och hållet ströskildt.
(Båda delarne inb. i ett band 5,75.)
FAHLGRANTZ & COS förlag.

Inackordering för sommaren sökes för två unga fruntimmer hos en aktad familj, der tillfälle till umgänge finnes. Helst vid hafskust eller nära någon badort eller i skärgården. Bref med referenser, prisuppgift m. m. torde sändas till »Föräldrar», Hotel de Suede, Stockholm. [230]

Vid **vestkusten** eller i **Ronneby** önskar en ung flicka bli inack. i sommar hos bildad familj. Svar till »Aidyb», Berga, *Nerikes Knista*. [236]

Hattblommor.

Eleganta och enklare till billigaste priser. För återförsäljare betydlig rabatt, hos

Ida Haglind.
53 Drottninggatan 53.
Elever mottagas. [238]

Husmödrar!
Försöken *Th. Winborg & Cris* i Stockholm tillverkningar af

Concetrerad Attika på flaskor för utspädning.
Senap, blandad efter engelsk och fransysk smak, flere sorter.
Beefsteaksauce.
Soja, flere gånger *prisbelönade* och fullt jemförliga med de bästa utländska fabrikat. Tillhandahållas hos Hrr specerihandlare. [95]

J. G. Hammars Lampkök.
Stor värmeförmåga. Brinna luktfritt. Brillant belysning. Pris: enkla med veke 4—6 kr., extra solida 7—8 kr., med 2 vekar 12 kr. Fullkomlig beläthenhet garanteras hvarje köpare. [226] **J. G. HAMMAR,** 30 Malmiskärnadsgatan

Hemväfning.
Med anl. af *Fridas* råd i n:o 15 af Idun att använda gamla kläder till mattor e. d. erbjudes härmed att mot skäligt pris få sådana väfda. — Beställningar å regarns- och ylleyger mottagas äfven. — Närm. upplysn. å Iduns Byrå. [232]

Inackordering öfver söndagarne i en fin och aktningvärd på landet boende familj önskar ett yngre qvinligt kontorsbiträde. Svar till »R. K.», Tidningskontoret Tegnergatan 18. [234]

I alla boklädare
förlag af R. Blædel & Co.,
Stockhol
Det passar sig inte.
Handledning i god ton för att undvika missstag i dräkt, uttrycksätt och uppförande. Klotband 1 kr.
Qvinnans lycka. En gåfta på lefnadsvägen af Any Wotke. Häft. 80 öre; klotband 1 kr. 25 öre.
[174]

LEVERIN & C:o

61 Drottninggatan 61
3 tr. upp

få härmed rekomen-
dera sin nya,
tidsenliga

All slags
Fotografering
utföres omsorgsfullt
enligt nutidens fordringar.

Med största högaktning

LEVERIN & C:o

1888

års årgång af
IDUN

fr. o. m. n:r 11 t. o. m. n:r 52
eller mer än tre kvartal
(Obs! I n:r 11 börjar den längre
följetongen, hvadan intet af
den samma går bort.)

säljes oinb. för 1 kr. 50 öre,
med lösa permar för 2 kr. 50 öre
samt kan användas som en
synnerligen lämplig
present

vänner och väninnor emellan.
Efter till Redaktionen af Idun
ingången requisition sändes årgången
mot efterkräf med tillagd porto.

1888

GUSTAF HOLMBLOM

KAPP-FABRIK

38 Vesterlånggatan 38

Nedra böttén, 1 o. 2 tr. upp.
[207]

Karl Eriksson

Perukmakare

(etablerad 1860)

STOCKHOLM

Vesterlångg. 52

Salong för

Herr- och Damfrisering,
förfärdigar alla slags Herr- och Frun-
timmers-Hårarbeten.

Lager af färdiggjorda arbeten till
billigaste priser. Alla sorters materia-
lier för perukmakare.

Skriftliga förfrågningar besvaras ge-
nast.

Fru Eriksson, Hårfrisörska,
verkställer Frisering och arrangerar
Brudklädsel. Champonering för damer.
Telefonnr.: Allm. Bolaget 24 18. [229]

Alla fördelar framför andra sorter!

Allmänt erkänt bästa

Snörlif "La Gracieuse",

såväl i höga som låga former, finnes endast att erhålla hos

Henrik Labatt,

Kongl. Hofleverantör,

27 Drottninggatan 27

Stockholm.

Obs. Tillsändes, om lifvidden uppgifves i centimeter eller
decimaltum. [71]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och
Orglar från in- och utländska utmärkta
Fabriker till de billigaste priser.
För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.
OBS. Ständigt lager af Flyglar
från Blüthner och Pianinos från G.
Schwechters berömda fabriker.

GUST. PETERSSON & Komp.,
38 Regeringsgatan 38.

Flyglar, Tafflar och Pianinos
från J. G. Malmsjö. [85]

Försäkrings-Aktiebolaget

Skandia

Stockholm

Hufvudkontor: Fredsgatan 18.
[20]

Ungdomsnumret

af

Skandinav. Modetidning

är nu alldeles utgånet och kan
ej vidare erhållas. Deremot åter-
står ännu ett mindre antal ex. af
det rikhaltiga

Brudutstyrelsenumret,

som kan erhållas mot insändande
af 50 öre i frimärken. Red.

Billiga lektioner lemnas af un-
dertecknad i franska, tyska och
engelska språkens så väl talande
som skrivande samt åt nybörjare
äfvén i latin. Referenser i Wallinska
skolan. **Jetta Westerlind,**
Floragatan 10, 3 tr.
Träffas kl. 1/24—6 e. m.

[116]

E. J. ANDERSSONS
PIANOLAGER

Försäljning och Uthyrning

Mästersamuelsgatan 26, Stockholm. [41]

Klädnings-
tyger

Profver kostnadsfritt.
Requisitioner fraktfritt.
Obs! Ett album mode-
planscher medföljer.

Fr. Marcus,
Kongl. Hofleverantör
Stockholm.

Tvättinrättningen

55 Nybrogatan. **BILLIGA PRISER.** Nybrogatan 55.
Obs! Tvätt utföres äfvén af härv. ordentliga tvätterskor, hemtas och
hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 4390 eller pr post. [37]

SUCHARD.

Fabriksmärke.

17 Guld- och Silvermedaljer. **Suchard's Chocolat.**

Erkänd utmärkt qualité.
Samtliga Suchard's Chocolader äro
garanterade ren Cacao och socker utan
tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja,
Capsules, Noisettes, Nougatines
och andra dessertchocolader rekomen-
deras.

Suchard's Cacaopulver,
Cacao Soluble, ett rent lösligt pul-
ver i bleckburkar på 1/2, 1/4 och 1/8 kilo,
är drygt, välsmakande och närande.
Af Suchard's Cacaopulver får man
100 koppar på 1/2 kilo. [21]

SUCHARD.

[237]

Glas- & Porslinsserveriser,

Fönsterglas, svenskt och belgiskt af alla di-
mensioner,

Spejlglas,
Folieradt och **ofolieradt glas** till butik-
fönster,

Zinkhinkar och **Baljor, Blomkru-**
kor, ett större sortiment,

Vaser och **Lyxartiklar** m. m. säljas billigast

24 Regeringsgatan 24. **G. Johanson.**

Blindföreningens Försäljningsbod

19 Jakobsgatan 19

STOCKHOLM

tillhandahåller allmänheten till låga priser af blinda förfärdigade
arbeten, såsom: korgar, borstar, enklare möbler, listskor och
listmattor, stückade, knutna och lagda arbeten m. m.

Denna nya affär är af »Föreningen för blindas väls grundad för
att förskaffa afsättning för fattiga blindas arbeten, och anhåller för-
eningen om allmänhetens välvilliga uppmuntran. [227]

Bomullsklädningsstyger,

Kattun, Percal och **Satin,**
stort urval, nyaste mönster,

nu inkomna i

K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin,

7 Storkyrkobrinken 7,
STOCKHOLM. [87]

Profver sändas fritt!